

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตนนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อพัฒนาแบบวัดทักษะอาชีพและการดำรงชีพสำหรับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะอาชีพและการดำรงชีพด้วยกระบวนการทางจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน
 - 3) เพื่อสร้างคู่มือการใช้หลักสูตรเสริมสร้างทักษะอาชีพและการดำรงชีพสำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน ให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- ผลการวิจัยมีดังนี้

1) คณะวิจัยได้พัฒนาแบบวัดทักษะอาชีพและการดำรงชีพ โดยใช้กรอบแนวคิดด้านการเลือกอาชีพ และทฤษฎีพุทปัญญา ได้หาคุณภาพเครื่องมือ ความเชื่อมั่น = 0.84 และ นำแบบวัดไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนใน 8 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว ระยอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี จันทบุรี และตราด จำนวน 2,400 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะอาชีพและการดำรงชีพสำหรับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีคะแนนทักษะอาชีพและการดำรงชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมา ด้านภาษา ($\bar{X} = 3.41$) ด้านเหตุผล-คณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.31$) ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ($\bar{X} = 3.30$) ด้านมิติสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.28$) ด้านการรู้จักเข้าใจตนเอง ($\bar{X} = 3.26$) ด้านอัตถภาวนิยม หรือ การดำรงอยู่ของชีวิต ($\bar{X} = 3.20$) และ ด้านดนตรี ($\bar{X} = 2.89$) ตามลำดับ

นักเรียนในจังหวัดภาคตะวันออก มีคะแนนทักษะอาชีพและการดำรงชีพด้านมนุษยสัมพันธ์ สูงที่สุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาอีก 4 อันดับ ได้แก่ ด้านภาษา ด้านเหตุผล-คณิตศาสตร์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว และ ด้านมิติสัมพันธ์ ซึ่งผลการประเมินการรับรู้ทักษะอาชีพและการดำรงชีพของนักเรียน สอดคล้องกับอาชีพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ อาชีพด้านการโฆษณา นักจิตวิทยาการศึกษา นักการศึกษา นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นักจิตวิทยา นักการเมือง นักการตลาด รองลงมาอันดับ 1 ได้แก่ นักภาษานักกีฬานักประชาสัมพันธ์ หรือ ที่ปรึกษาด้านสื่อสารมวลชน นักพูด ครู อาจารย์ รองลงมาอันดับ 2 ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ ตุลาการ นายธนาคาร โปรแกรมเมอร์ วิศวกร นักดนตรี แพทย์ พยาบาล รองลงมา

อันดับ 3 ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกีฬา นักฝึกการออกกำลังกาย รองลงมาอันดับ 4 ได้แก่ สถาปนิก ศิลปิน มัณฑนากร นักประดิษฐ์ ปฏินาการ นักเดินเรือ นักผังเมือง นักออกแบบ ช่างภาพ เป็นต้น

2) ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะอาชีพและการดำรงชีพด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยา เสริมสร้างศักยภาพแห่งตน และนำหลักสูตรไปทดลองใช้ ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะอาชีพ และการดำรงชีพสำหรับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านเหตุผล-คณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการรู้จักเข้าใจตนเอง ด้านธรรมชาติ และด้านเขว่นปัญญาทางด้านอัตถวณิยมหรือการดำรงอยู่ของชีวิต มากกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านภาษาที่พบว่าไม่แตกต่างจากก่อนการเข้าร่วม

3) ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือในการใช้หลักสูตร ผ่านการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการ พัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ อย่างเป็นรูปธรรม และสะดวกในการนำไปใช้ต่อไป และได้นำเสนอโนบาย การพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ภาค ตะวันออกทั้ง 8 จังหวัด พบว่า

รูปแบบการพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความน่าสนใจ และ มีความเหมาะสมเป็นแนวคิดในการบูรณาการที่ก่อให้เกิดหลักสูตรในการดำเนินงานอย่าง ผสมผสาน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพได้ดี ควรมีการขยายผลโดยอบรมการใช้รูปแบบนี้ ให้กับผู้ที่ดำเนินการได้จริงในพื้นที่ เพื่อให้สามารถได้นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

Abstract

This is a research report on the topic of the development of Career and Living Skill for learning in the 21st century with the psychological self-empowerment process. The purposes of this research were:

- 1) To develop the Career and Living Skill to choose the right career for learning in the 21st century.
- 2) To develop and enhance the Career and Living Skill curriculum with the psychological Self-empowerment process.
- 3) To create a manual and enhance the Career and Living Skill to be applied in a concrete course.

The research process and results were as follows.

- 1) To develop the Career and Living Skill's test to choose the appropriate career for learning in the 21st century of students in the East of Thailand.

Researchers have developed the Career and Living Skill's test, in the framework of the career choice and multiple intelligences theory. It's quality reliability was 0.84 and data collection was used with students in eight provinces: there were Sa Kaeo, Rayong, Chonburi, Nakhon Nayok, Prachinburi, Chanthaburi and Trat. The number of population was 2400.

The results showed that the students had the career and living skill to choose the appropriate career for learning in the 21st century, in total, was moderate ($\bar{X} = 3.27$) when it was considered by each aspects, human relation was found at a high level ($\bar{X} = 3.57$), followed by language ($\bar{X} = 3.41$) reasoning - Mathematics ($\bar{X} = 3.31$), body and movement ($\bar{X} = 3.30$), spatial ($\bar{X} = 3.28$) self-understanding ($\bar{X} = 3.26$) existence of life ($\bar{X} = 3.20$) and music ($\bar{X} = 2.89$), respectively.

Students in Eastern Provinces Rated interpersonal career and living skill highest and then followed by language, reasoning- mathematics, body and movement and spatial respectively. The evaluation results of the recognition of Career and Living Skill for students

in accordance with the appropriate career for learning in the 21st century were advertiser, counselors, educators, psychologists, politicians, human resource development and marketing. The second rank was philologist, poet, public relation or media consultant, speaker and teachers. The third rank was analyst, judiciary, banker, programmer, engineers, musician, doctor and nurse. The fourth rank was physical therapist, athlete and physical trainer. The fifth rank was architect, artist, conductor, interior, sculptor, inventor, explorer, urban planner, designer and photographers respectively.

2) To develop program and enhance the Career and Living Skill with the psychological self-empowerment process. The results showed that the students had the Career and Living Skill to choose the appropriate career for learning in the 21st century in reasoning – mathematic, Spatial, body and movement, music, human relation, self understanding, nature, and existence of life more than pre-test, at the level of statistical significance .05, excepted for the language that was not significance.

3) The researchers created a manual which was criticized by experts to develop the Career and Living Skill to be used in the future concretely and comfortably.

The policies of the Career and Living Skill for learning in the 21st century to the relevant authorities, eight provinces, in the eastern area of Thailand. The results showed that the format of Career and Living Skill for learning in the 21st century, was very interesting, appropriate integration and combination to operate. This research's aim was to develop the Career and Living Skill as well. The training should be extended by users in the operating area to apply this model efficiently and effectively.